

Luettelo nro 253

AARNE KALLIALA
COLL. 494

Kansalliskirjasto
Käsikirjoituskokoelma

Käsinkirjoitettu saarnakokoelma sisältää Pertunmaan kirkkoherran Arne Israel Kallialan (alkuaan Bergroth, 1895-1953) hallussa olleita saarnoja 1800-alusta aina vuosisadan loppupuolelle saakka, suurimman osan sijoituessa kuitenkin 1840-1860 -luvuille. Saarnoja pidettiin lähinnä läntisen Suomen seurakunnissa Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa, mutta myös Pirkanmaalla ja Hämeessä. Eniten saarnoja on Kustavista ja Uudestakaupungista.

Aarne Kalliala toimi Pertunmaan seurakunnan ensimmäisenä kirkkoherrana vuodesta 1925 alkaen aina kuolemaansa saakka. Siitä, miten saarnat olivat hänen haltuunsa päätyneet, ei ole tietoa.

Saarnat kattavat kirkkovuoden eri pyhät (mm. adventti, pääsiäinen, tuomiosunnuntai) lukuisien saarnojen liittyessä Pyhän kolminaisuuden päivän jälkeiseen aikaan. Mukana on muiden kirkollisten toimitusten saarnoja kuten esimerkiksi ruumis- sekä konfirmaatiosaarnat.

Aineiston loppuun on luetteloitu saarnaharjoituksia varten kirjoitettuja aineita, puheita sekä muutama paperilappunen, joissa on hahmoteltu kirkollista opetusta. Aineisto sisältyi Helsingin yliopiston kirjastolle (1.8.2006 alkaen Kansalliskirjasto) lahjoitettuun aineistoon.

29.2.2016 / Jari Tolvanen

AARNE KALLIALA

Saarnat	Aika	Määrä	SIGNUM
<u>Hauho</u>			
<i>"Ei terve tarvitse parandajata van sairas"</i> Ks. Ikaalinen 1804/1809	1805	1	
<u>Ikaalinen (Ikalis)</u>			
<i>"Ei terve tarvitse parandajata van sairas"</i> Saarna on pidetty myös Hauholla 1805, Jämijärvellä 1806, Parkanossa 1807, Töysässä 1809 ja Sahalahdella 1828	1804/1809	1	COLL.494.1
<i>"Jokainen meistä pitää edestänsä J^{alle} lugun tekemän. Tämän kaiken totuden on J^{an} hengi andanut muistutta..."</i> <u>Jämijärvi</u>	1862	1	
<i>"Ei terve tarvitse parandajata van sairas"</i> Ks. Ikaalinen 1804/1809	1806	1	
<u>Kangasala</u>			
<i>"Minä tahdon heidän pahat tehonsa anda andexi, ja en ikänä enä muista heidän syndejänsä."</i>	1823/1863,	1	
<i>"Ja minä näin taivan avatuxi ja katso valkea onki, ja se joka sen päällä istui kutsuttiin uskollisexi ja totisexi ja vanhurskaudella hän duomitsee ja sotii ja hänen silmänsä ovat niinq tulen liekki ja hänen päässänsä on monta kruunua ja hänellä oli kirjoitettu nimi, jota ei kengän tiennyt vaan hän itse. Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa v. 1866</i>	1852	1	

Karvia

"Isä, hetki tuli, kirkasta sinun poicas." [18]06/[18]07 1

Kustavi (Gustafs)

"Minulla oli paljo surua sydämesäni; mutta sinun lohdutuxes 1842/1850 1
ilahutti minun sieluni."

"Jos te nämät tiedätte autuat olette te jos te ne teette." 1847 1

"Joita minä rakastan, niitä minä myös nuhtelen ja kuritan: 1949 1
niin ole siis ahkera ja tee parannus..."

"Ottakaat k^{ki} J^{lan} sotaaseet, että te voisitte pahana päivänä 1850 1
seisoa vastaan ja k^{kissa} asioissa pysyväiset olla." Ep.6:13

"Ih^{sen} poika on tuleva isänsä kunniassa, enkeleittensä kanssa; 1850 1
ja silloin hän maxan kullekin töidensä jälkeen."

"H^{ra} on minua voidellut saarnaamaan köyhille hyvää 1850 1
sanomata."

Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa v. 1864

"Ylistäkää hänen pyhää nimeänsä, niitten sydän iloitkaan, 1850 1
jotka etsivät H^{raa}"

Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1865

"Aih suru suur! ett' näin juur' J^{lan} ainoan Pojan ja hänen olons' 1850 1
kuvan, Pilkall poljettavan."

Saarna on pidetty myös Turussa 1851 ja Uudessakaupungissa
1863 ja 1866

"Saarnamme ensimmäisessä osassa piti meidän katseleman 1850 1
qga... jossa me kiitämme J^{laa} että hän edeskulunessa päivässä
eli yössä k^{kesta} vaarasta ja vahingosta armollisesti varjellut on
sekä ruumiin että sielun puolesta, että ylösluken k^{kia} vaaroja ja
vahingoita q meitä sekä yöllä että päivällä..."

Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1864

"Meidän ylösluetussa P. E. puhutaan qga J^s J^{lisen} voimansa 1850 1
kautta päästi yhden onettoman ih^{sen} yhden pahan hengen
vallastaan."

Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1864

<p>"Sinun kuolles elävät ja minun kelle ruumiini nousevat jälleen kuolleista."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1853 ja 1864</p>	1850	1
<p>"Minä kärsin sinun ohitses ja näin sinun veressä makavan, ja sanoin sinulle: sinun pitää elämän."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1864</p>	1850	1
<p>"Ih^{sen} totista onnellisuutta sekä tässä että tulevaisessa elämässä."</p>	1851	1
<p>"X^{en} kirkastaminen, niinq ms kki muut tapauxet hänen elämässänsä niinq vahvat todistuxet siitä että hän on J^{lan} poika, välimies ih^{sten} ja J^{lan} välillä, Ih^{sten} sovittaja J^{lan} kanssa ja ms niinq suuret ylöskehoituxet meille vaeltamaan hänelle kolvollisesti."</p>	1851	1
<p>"Ennenq me täältä eriämme, tulee yxi pyhä ja yxi kallis toimitus tapahtuvaxi, yxi pieni lauma J^{xen} kalliilla verellä lunastettuja sieluja ovat halu uudistaa nyt lupauxet q he' ennen' jo P. kasteessa ovat tehneet ehkä se silloin tapahtui heiltä tietämätä, mutta nyt he ovat itse ne tehnyt."</p>	1851	1
<p>"Hosianna Davidin pojalle; kiitetty olkoon se joka tulee H^{ran} nimeen. Hosianna korkeudessa!"</p> <p>Saarna on pidetty myös Tampereella v. 1852</p>	1851	1
<p>"J^{la} on J^{xen} korottanut ja antanut hänelle nimen, joka k^{kia} nimiä suurin on, että J^{xen} nimeen pitää kki polve heitänsä kumartaman, jotka taivaassa ja maan päällä, ja maan alla ovat; ja k^{ki} kielet pitää tunnustaman että J^s X^s on H^{ra}, Isä J^{lan} kunniaksi."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa v. 1865</p>	1851	1
<p>"Syntisten täydellistä vapahtamista J^{xen} vapaaehtoisen kiiniottamisen kautta eli qga syntiset senkautta, että J^s vapaaehtoisesti annoi itsens kiiniottaa, tulevat täydellisesti vapahdetuixi."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1860 ja 1867</p>	1851	1
<p>"Minä etsein sitä, jota minun sieluni rakastan, minä etsein häntä, mutten minä häntä löytänyt."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1865.</p>	1851	1

<p>"Koska me nyt J^{lan} avulla suurimmassa lyhykäisyydessä katselemme saarnamme edellisessä osassa tämän Ev. sisällepitoa ja toisessa osassa niitä opetuksia q me itsellemme taidamme siitä ottaa, niin 1° precibus ad Deum nos convertamus."</p> <p>Saarna on pidetty myös Pirkkalassa 1852</p>	1851	1
<p>"Ja suuri sota tapahtui taivaissa... (dagens Epistel uppläses). Mikä on taivas, jossa sota tapahtui, eihän perkele taivaaseen pääse?"</p> <p>Saarna on pidetty myös Sahalahdella 1852</p>	1851	1
<p>"Se puhe rististä, on niille hulluus, jotka kadotetaan: mutta meille, jotka autuaksi tulemma on se J^{lan} voima ovat ap. Paw. sanat 1 Cor. 1:18."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1864 ja 1865</p>	1851	1
<p>"Lyhykäinen tutkisteleminen mitä J^s tämän päiväisessä pyh. Ev. maalatun vertauxen kautta tahtoo sanoa eli katsella uskotointia huonenhaltiaa eli sitä X^{listä} viisautta nautitsemisesta tätä maallista tavaraa.</p>	1851	1
<p>"Mutta Laki on' m^s tähän tullut, että synty suuremmaxi tultaisen; mutta kussa synty on suurexi tltu, siinä on armo ylönpaltisexi tultu."</p> <p>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1862 ja 1863.</p>	1860	1

Lokalahti (Lokalax)

<p>"Ne viat k. meille ovat, mdn kiitoksisa J^{lata} kohtaan saatuin hyvintöiden edestä."</p>	1850 [1842?]	1
--	--------------	---

Loppi (Loppis)

<p>"Mutta meidän menomme on taivahissa."</p> <p>Saarna on pidetty myös Paattisissa v. 1863</p>	1860	1
<p>"Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra. Herra: ei minulle kelpaa Jumalattoman kuolema."</p> <p>Saarna on pidetty myös Paattisissa v. 1863 ja v. 1866</p>	1860	1
<p>"Minä kiitän sinua Isä, Taivaan ja maan Herra, ettäs olet kätkenyt nämät viisailta ja toimeleiselta, ja olet ne ilmoittanut pienille."</p>	1860	1

<i>Ihminen kiusauksessa: "Koska Vap. oli tullut kastetuxi Johannexella, niin hän alkoi suuren lunastuxensa työn..."</i> <i>Ks. Aineet, tutkielmat [1860]</i>	1860	1
<i>Hän on tullut Evankeliumin kautta rauhaa ilmoittamaan, teile jotka taampana olitta, ja niille jotka läsnä olit.</i> <i>Ks. Mietoinen 1851</i>	1862	1
<i>"Ehkä monta lasta ovat antaneet suuri toivoja itsestänsä, niin ei kuit. ole yhtään lasta löytynyt joka on ylöskasvannut niin suurilla toivola kn se korkiasti ylistetty siunattu lapsi jonka Galilean neizy Maria synnytti sen Taivaalisen ennustuxen jälkeen, ja jonka syntyisä enkelijoukko riemuitsi ja joka kapaloisensa..."</i> <i>Saarna on pidetty myös Paattisilla 1868</i>	1863	1
<i>"Viimeis sunnuntaisen Ev. psallensa piti täyttämisen prof. sanoista: katso J. kuningas tulee J. siviä, ja muistutti meile kuga X^s ..."</i> <i>Ks. Paattinen 1869</i>	1863	1

Mietoinen (Mietois)

<i>Hän on tullut Evankeliumin kautta rauhaa ilmoittamaan, teile jotka taampana olitta, ja niille jotka läsnä olit.</i> <i>Saarna on pidetty myös Lopella 1862 ja Paattisilla 1867</i>	1851	1
--	------	---

Nakkila

<i>"Meidän menomme on Taivahisa"</i>	1855	1
--------------------------------------	------	---

Nousiainen (Nousis)

<i>"Mitä minä teen, sillä minun Herrani ottaa minulta pois hallituksen?"</i> <i>Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1867</i>	1849	1
---	------	---

Paattinen (Paattis)

<i>Ihminen kiusauksessa: "Koska Vap. oli tullut kastetuxi Johannexella, niin hän alkoi suuren lunastuxensa työn..."</i> <i>Ks. Aineet, tutkielmat [1860]</i>	1864	1
"Viimeis sunnuntaisen Ev. psallensa piti täyttämisen prof. sanoista: katso j. kuningas tulee j. siviä, ja muistutti meile kuga X ^s ..." Pidetty myös Lopella 1863	1863	1
<i>"Mutta meidän menomme on taivahissa."</i> <i>Ks. Loppi 1860</i>	1863	1
<i>"Herra: ei minulle kelpaa Jumalattoman kuolema."</i> <i>Ks. Loppi 1863</i>	1866	1
"Ei jokainen, ken sanoo minulle: Herra Herra, pidä tulemaan Taivaan valdakundaan, mutta joka tekee minun Isäni tahdon, kuin on taivaisa." Pidetty myös Noormarkussa 1852 ja Porissa 1853	1865	1
"Älkääät kellengään velvolliset olko, vaan ainoasta että te toinen toistanne rakastatte; sillä se joka toista rakastaa se on täyttänyt lain."	1866	1
"Svaret på denna fråga: hvad skall jag göra att jag må få evinnerligt lif"	1866	1
"Nytt minä tahdon nosta, sanoo Herra, nytt m. tahdon itseni korottaa, nyt m. tahdon korkiaksi tulla."	1866/1868	1
"Koska Lutherus 3 ^{nen} uskon kappaleen selityxesä sanoo: minä uskon etten minä omasta ymmaryxestani ja voimastani taida..."	1866 ja 1869	1
<i>Hän on tullut Evankeliumin kautta rauhaa ilmoittamaan, teile jotka taampana olitta, ja niille jotka läsnä olit.</i> <i>Ks. Mietoinen 1851</i>	1867	1
<i>"Ehkä monta lasta ovat antaneet suuri toivoja itsestänsä, niin ei kuit. ole yhtään lasta löytynyt joka on ylöskasvannut niin suurilla toivola kn se korkiasti ylistettu siunattu lapsi jonka Galilean neizy Maria synnytti sen Taivaalisen ennustuxen jälkeen, ja jonka syntyisä enkelijoukko riemuitsi ja joka kapaloisensa..."</i> <i>Ks. Loppi 1863</i>	1868	1

"Ei sinun pida ajallisilla murheilla itsiäs levottomaksi saattamaan." 1869 1

Parkano

"Ei terve tarvitse parandajata van sairas"
Ks. Ikaalinen 1804/1809 1807 1

Pirkkala (Birkala)

"Mitä pitää minun sinusta tekemän Efraim?
Varjelenko minä sinua Ismail?" 1852 1

"Koska me nyt J^{han} avulla suurimmassa lyhykäisydessä
katselemme saarnamme edellisessä osassa tämän Ev.
sisällepitoa ja toisessa osassa niitä opetuksia q me itsellemme
taidamme siitä ottaa, niin 1° precibus ad Deum nos
convertamus."
Ks. Kustavi 1851 1852 1

Pomarkku (Pomark) / Noormarkku (Norrmark)

"Ei jokainen, ken sanoo minulle: Herra Herra, pidä tulemaan
Taivaan valdakundaan, mutta joka tekee minun Isäni tahdon,
kuin on taivaista."
Ks. Paattinen 1852/1853/1865 1865 1

"Anteeksi antakaat niin teille anteeksi annetaan." 1854/1856 1

Pori (Björneborg)

"Den som härdar intill ändan, han varder salig."
Ks. Turku 1850 1851 1

"Herren är mitt ljus och min halfa, för hvem skall jag
frukta mig." 1852/1858 1

"Ihmisen pitää kerran kuolemaan, mutta sen jälkeen duomio." 1853 1

"Dit du går, dit vill jag också gå.	1853	1
"Voi heitä koska minä heistä luovun" Ks. Turku 1850	1853	1
"Jag usla mask och vandringsman, på tunga lefnadsvägen, jag söka vill mitt rätta land, i bön och möda trägen."	1854	1
"Me saarnaamme Kristuxen, J ^{lan} voimaxi ja J ^{lan} viisaudexi. Näin puhu Ap. Pav. 1. Cor...."	1854	1
"Står du ännu fast i din fromhet" (Job. 2:9)	1854	1
"Rakasta Jumalaa Se on ihanin viisaus."	1856	1
"Ei jokainen, ken sanoo minulle: Herra Herra, pidä tulemaan Taivaan valdakundaan, mutta joka tekee minun Isäni tahdon, kuin on taivaista." Ks. Paattinen 1865/1852/1853	1865	1

Sahalahti (Sahalax)

"Ei terve tarvitse parandajata van sairas" Ks. Ikaalinen 1804-1809	1828	1
"Kussa synti on suurexi tuttu, siinä on armo ylöspaltisexi tuttu."	1852	1
"Sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkääät heitä kieltäkö, sillä senkaltaisten on J ^{lan} valtakunta."	1852	1
"Ja suuri sota tapahtui taivaissa... (dagens Epistel uppläses). Mikä on taivas, jossa sota tapahtui, eihän perkele taivaaseen pääse?" Ks. Kustavi 1851	1852	1

Tampere (Tammerfors)

"I kläder eder allt Guds harmisk på det smågen stå emot..."	1852	1
"Niin sanos H ^a sinun pelastaja, Israelin pyhä: minä olen H ^a sinun J ^{las} , joka sinulle opetan mikä tarpellinen on, ja johdatan sinun tietä jotas käyt."	1852	1

"Hosianna Davidin pojalle; kiitetty olkoon se joka tulee H^{ran} nimeen. Hosianna korkeudessa!" 1852 1
Ks. Kustavi: 1851

Turku (Åbo)

"Koetelkaan ihminen itsensä ja niin suokään tästä leivestö ja juokaan tästä kalkista." 1849/1851/1852 1

Saarna on pidetty myös Uudessakaupungissa 1864/1866

"Den som härdar intill ändan, han varder salig." 1850 1
Saarna on pidetty myös Porissa 1851

"Voi heitä koska minä heistä luovun" 1850 1
Saarna on pidetty myös Porissa 1853

"Aih suru suur! ett' näin juur' J^{lan} ainoan Pojan ja hänen olons' kuvan, Pilkall poljettavan." 1851 1
Ks. Kustavi 1850

Tyrvää (Tyrväs)

Ihminen kiusauksessa: "Koska Vap. oli tullut kastetuxi Johannexella, niin hän alkoi suuren lunastuxensa työn..." 1875 1
Ks. Aineet, tutkielmat, [1860?]

Töysä

"Ei terve tarvitse parandajata van sairas" 1809 1
Ks. Ikaalinen 1804-1809

Uusikaupunki (Nystad)

"Sinun kuolles elävät ja minun kelles ruumiini nousevat jälleen kuolleista." 1853/1864 1
Ks. Kustavi 1850

COLL.494.2

"Minä kärsin sinun ohitses ja näin sinun veressä makavan, ja sanoin sinulle: sinun pitää elämän." 1864 1
Ks. Kustavi 1850

"Det talet om korset är en galenskap, dem som förtappas, men als som salige vordom är i Guds kraft."	1851	1
"Farer icke ville, Gud låter intet gåika sig."	1851/1852	1
"Mutta meidän, jotka väkevät olemma, tulee heikoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata, niin jokainen meistä kelvatkoon lähimmäiselleen."	1851/1866	1
"Frid vare Eder, så hälsade den nyss ifrån de döda uppstående Herren J ^s X ^s sina..."	1852	1
"Niille jotka hänen otit vastaan annoi hän voiman J ^{lan} lapsixi tulla, jotka uskovat hänen nimensä päälle."	1852/1865	1
"Döden skall platt uppsvulgen varde..."	1853	1
"Minä etsein jota minun sieluni rakastaa, minä etsein häntä, mutten minä häntä löytänyt; vartiat jotka käyvä kaupungin ympäri löysit minun:"	1853	1
"Mixi ite annatte rahan siinä kussa ei leipää ole? ja teidän työnne siinä kussa ei ole ansindota?" Saarna on pidetty myös Uudellakirkolla 1866	1853/1864	1
"J ^{la} on uskollinen, joka ei salli teitä kiusottaa ylitse teidän voimanne, vaan hän tekee m ^s kiusauxesta lopun, että te sen voisitte kärsiä."	1853/1866	1
"Minä annoin teille esikuvan että ite niin tekisitte q minä tein teille."	1854	1
"Mitä minun pitää tekemän että minä autuaxi tulisin."	1854	1
"Peskäät teitänne, pudistakaat teitänne, pankaat teidän paha menonne pois, minun silmäini edestä, lakatkaa paha tekemästä, oppikaat tekemään hyvää ja etsikää oikeutta."	1854	1
"Herää sinä, joka makaat ja nouse kuolleista, niin X ^s sinua valaisee"	1854	1
"Du gjorde väl, att de kom."	1854	1
"Kuka on senkaltainen J ^{la} q sinä olet, joka synnit annat anteexi?"	1854/1862/1866	1

"Pyhä Isä kätke niitä q sinä minulle annoit, sinun nimes tähden, että huolisit yxi niinq mekin."	1854/1866	1
"Kääntäkääät tietänne minun tyköni, niin te autuaxi tulette, k ^{ki} mailman ääret; sillä minä olen J ^{la} ja ei kengän muu."	1854/1867	
"Älä johdata meitä kiusauxeen. Näin rukoilemme me kuudennessa rukouksessa."	1855	1
"Niin suurt' tuskaa älä anna tulla pääll', eik' iloa niin riemuist' ratki."	1855	1
"Älkään olko riita minun ja sinun välillä, sillä me olemme miehet veljekset."	1857	1
"Jos me' olemme hyvää saaneeet J ^{lalta} , eikö meidän m ^s pidä ottaman pahaa vastaan."	1857	1
"Teille ja teidän lapsillenne on tämä lupaus annettu, ja kkille, jotka taampana ovat, kutka ikänä H ^{ran} meidän J ^{lamme} kutsuu."	1857/1865/1868	1
"Wälsignad vare Gud och vår H ^{res} Jesu X ^{sti} Fader, barmhertighetens Fader och..."	1858	1
<i>"Syntisten täydellistä vapahtamista J^{xen} vapaahtoisien kiiniottamisen kautta eli qga syntiset senkautta, että J^s vapaahtoisesti annoi itsens kiiniottaa, tulevat täydellisesti vapahdetuixi."</i> Ks. Kustavi 1851	1860/1867	1
"Lohdittakait, lohdittakait minun kansaani..."	1861	1
"Korkiat ja kunnialliset asiat sinussa saarnataan, sinä J ^{lan} kaupunki."	1861	1
"Minä ajattelen aina teitä minun rukouksissani, että meidän H ^{ran} J ^{xen} X ^{en} J ^{la} , kunnian isä antaisi teille viisauden ja ilmoituksen hengen hänen tuntemiseensa."	1861	1
"Minä pelkään että niik kärke vietteli Eevan kavaluudellansa niin m ^s teidän taitonne turmellaan siitä yxinkertaisuudesta q on X ^{sa} ."	1861	1
"Se on totinen sana ja kaiketi mahdollinen että vastaan, että Christus Jesus on tullut maailmaan syndisiä vapahtamaan, joista minä suurin olen; mutta minulle on laupius tapahtunut."	1861/1864	1
"Kuolema ja elämä"	1861/1864	1

<i>Selitys: "Kuinka Judas koska hän petti H^{ransa} ja mästarinsa koittaaan verrattaa tämän ajan ih^{sten} kanssa" ks. Aineet, tutkielmat</i>	1862	1
<i>"Mutta Laki on' m^s tähän tullut, että synti suuremmaxi tultaisen; mutta kussa synti on suurexi tltu, siinä on armo ylönpaetisexi tultu." Ks. Kustavi 1860</i>	1862/1863	1
<i>"Näitä olen minä tehnyt ja puhunut että te uskoisitte minun päälleni ja hänen päällensä joka minun lähetti."</i>	1863	1
<i>"Kussa synti on suurexi tultu, siinä on armo ylönpaetisexi tultu." Rom. 5:20</i>	1863	1
<i>"Sinä ilahutat minun sydni; ehkä muilla on jyviä ja viinaa kyllä, minä makaan ja lepään juuri rauhassa, sillä sinä A^{ssa} yksinä autat minua turvassa olemaan."</i>	1863 ja 1866	1
<i>"Aih suru suur! ett' näin juur' J^{lan} ainoan Pojan ja hänen olons' kuvan, Pilkall poljettavan." Ks. Kustavi 1850</i>		
<i>"H^{ra} minä uskon, auta minun epäuskoani."</i>	1864	1
<i>"X^{tyt}, se on yhden kauniin kuvauksen q meidän tämän päiväinen..."</i>	1864	1
<i>"Totisesti, totisesti sanon minä sinulle ellei joku vastauudesta synny, ei hän taida Hⁿ valtakuntaa nähdä."</i>	1864	1
<i>"Mitä ja kuinka paljon ruumillisesta hyvästä me taidamme ja johon me saamme luvan anoa neljänneksen rukouksen johdosta."</i>	1864	1
<i>"R. S. k^{kissa} lähetyskirjoissansa varoittaa ja kehoittaa H^{mn} ap. Pav. uskovaisia pysyväsyyteen H^{nssa}."</i>	1864	1
<i>"Niille, jotka hänen vastaanotit annoi hän voima, J^{lan} lapsixi tulla, jotka uskovvat hänen nimensä päälle."</i>	1864/1890	1
<i>"H^a on minua voidellut saarnaamaan köyhille hyvää sanomata." Ks. Kustavi 1850</i>	1864	1

<p><i>"Saarnamme ensimmäisessä osassa piti meidän katseleman qga... jossa me kiitämme J^{laa} että hän edeskulunessa päivässä eli yössä k^{kesta} vaarasta ja vahingosta armollisesti varjellut on sekä ruumiin että sielun puolesta, että ylösluken k^{kia} vaaroja ja vahingoita q meitä sekä yöllä että päivällä..."</i></p> <p><i>Ks. Kustavi 1850</i></p>	1864	1
<p><i>"Meidän ylösluetussa P. E. puhutaan qga J^s J^{lisen} voimansa kautta päästi yhden onettoman ih^{sen} yhden pahan hengen vallastaan."</i></p> <p><i>Ks. Kustavi 1850</i></p>	1864	1
<p><i>"Se puhe rististä, on niille hulluus, jotka kadotetaan: mutta meille, jotka autuaxi tulemma on se J^{lan} voima ovat ap. Paw. sanat 1 Cor. 1:18."</i></p> <p><i>Ks. Kustavi 1851</i></p>	1864/1865	1
<p><i>"Koetelkaan ihminen itsensä ja niin suokään tästä leivestö ja juokaan tästä kalkista."</i></p> <p><i>Ks. Turku 1849/1851/1852</i></p>	1864/1866	1
<p><i>"Puhe rististä, on niille hulluus, jotka kadotetaan: mutta meille, jotka autuaxi tulemma on se J^{lan} voima ovat H^{na} ap. Pav. sanat 1 Cor. 1:18."</i></p>	1865	1
<p><i>"Min. sjeluni odotta a^{sta} J^{lata}, joca minua autta. Hän on ainoasta mⁿ kallioni, min. autudeni, mⁿ valjeluxeni, etten minä kovin kompastuisi."</i></p>	1865	1
<p><i>"X^{tyt}. 1. päivän ylösluettawa Ev. osottaa meille kaxi kertomusta, vahvasta ja uskovaisesta uskalluxesta J^{xen} X^{en} päälle, koska me kuulemme spitalisesta, joka rohkialla uskalluxella X^{en} armoon ja hyvyyteen menee hänen tykönsä ja sanoo:..."</i></p>	1865/1866	1
<p><i>"J^a on J^{xen} korottanut ja antanut hänelle nimen, joka k^{kia} nimiä suurin on, että J^{xen} nimeen pitää kki polve heitäsä kumartaman, jotka taivaassa ja maan päällä, ja maan alla ovat; ja k^{ki} kielet pitää tunnustaman että J^s X^s on H^a, Isä J^{lan} kunniaxi."</i></p> <p><i>ks. Kustavi 1851</i></p>	1865	1
<p><i>"Ylistäkää hänen pyhää nimeänsä, niitten sydän iloitkaan, jotka etsivät H^{raa}"</i></p> <p><i>Ks. Kustavi 1850</i></p>	1865	1
<p><i>"K^{ki} profeetat ja Laki ovat Johannekseen asti ennustaneet. Ja jos te tahdotte otaa vastaan, hän on se Elias, joka tuleva on."</i></p>	1866	1

*"Ja minä näin taivan avatuxi ja katso valkia onki, ja se joka sen 1866 1
päällä istui kutsuttiin uskollisxi ja totisxi ja vanhurskaudella
hän duomitsee ja sotii ja hänen silmänsä ovat niinq tulen liekki
ja hänen päässänsä on monta kruunua ja hänellä oli kirjoitettu
nimi, jota ei kengän tiennyt vaan hän itse.
Ks. Kangasala 1852*

*"X^{tyt}. Koska J^s ristiinnaulittiin, vietiin kaxi pahantekijää 1867 1
Golgathalle kärsimään kuoleman hänen kanssansa."*

*"R. S. H^{ran} ap. Paw. puhuu Eph. 4:30 päivästä, jonka hän 1867 1
kutsuu lunastuksen päiväksi."*

*"Mitä minä teen, sillä minun Herrani ottaa minulta pois 1867 1
hallituksen?"
Ks. Nousiainen 1849*

Uusikirkko (Nykyrkan)

*"Mixi ite annatte rahan siinä kussa ei leipää ole? ja teidän 1866 1
työnne siinä kussa ei ole ansindota?"
Ks. Uusikaupunki 1853/1864*

Vehkajärvi (Wehkjärvi)

"Jokainen meistä piti edestänsä J^{alle} lugun tekemän." 1849 1

Paikkakunta tuntematon

*"Hakeko joku vinanmarjoia orjantappuroista, taicka 1804 1
fikunita ohdackeista." [Jämijärvi?]*

"H^{ra} en minä kelpa sarnaman sillä minä olen nuori. [18]06 1

"Vanhurskas on Kuolemasakin rohkia." Ruumissaarna. 1809 1

*"Tänäpä on meid kuningame juhla, Että Jud. vjellivät heid. [18]16 1
kuningans juhla syndymä eli voitelemisen päivä ei ollut
luvatoida; mutta että se tapahdui yhd. syndisen ja J^{lattoman}
käytöxen alla..."*

"Nyt m ⁿ täyty mennä haudan ovelle; ja m ⁿ vuoteni lopetta" (Jes. 38.10.12). Ruumissaarna Joh. Ahtilalle 8.2.1818	1818	1
"Hyödytys ja voima q meillä X ^{tityillä} on X ^{en} ylösnousemisesta."	1854	1
"Ihmisen pitää kerran kuoleman, mutta sen jälkeen tuomio."	1874	1
"Kirkkovuotemme, se aikakausi, joka alkaa adventi- sunnuntaina ja loppuu tuomiosunnuntaina, jaetaan kahteen suureen osaan: pääsiäis-osa ja heluntai osa."	1879	1
"Rakkaus on lain täyttymys, sanoo ap. Paavali. Rom. 13.10 ja totisesti nämät sanat sisältävät paljon sillä sanoissa: rakastaa j ^{ta} ylitse kaikkia ja lähimmäistäs niinq itseäs on kaiken lain ja profetain täyttämys."	s.a.	1
"Hvilken som vill följa mig, har vedersake sig sjelf, och tage sitt korss uppå sig och följe mig."	s.a.	1
"Nu skåda er alle, sosåm uti en spegel, Herrans klarhet, med upphäckt ansigte, och virda förklarade uti samma belåte, ifrån den ena klarheten till den andra, såsom af Herrans anda."	s.a.	1
"X ^{tyt} se on surettava wäärä ajatus X ^{tilli} syydestä koska luullaan, että sen tarkoitus olisi tehdä meitä peräti huolimattomiksi tämän mailman tapauksista eli että me pitäisimme itsemme niin hengellisinä että me ylöskatsomme tämän elämän toimet ja askareet ja..."	s.a.	1
"... pitää ja ymmärtä X ^{sen} omista sanoista; sillä, koska hän annoi leivän opetuslapsillensa niin sanoi hän: Olkahaat ja syäkää, Tämä on minun ruumiini ja koska hän faritsi kalkin, jossa viina oli, sanoi hän: Ottakaat ja juokaat tässä kalkki, Tämä kalkki on sen uuden Testamentin minun veressäni."	s.a.	1
"Niin olemme siis hänen kanssansa haudatut, että niin kuin Kristus on kuolleista Isän kunnian kautta herätetty."	s.a.	1
"Epäuskon synti, pyhältä hengeltä nuhdeltu [/] rankaistu ja ilmituotu syntisten autuudexi."	s.a.	1
"Herra, sinä lyöt heitä, vaan ei he tunne kipua: sinä vaivaa heitä, mutta ei he tahdo kuritusta ottaa: heillä on kovemmat kasvot kuin kivi, eivätkä tahdo kääntyä: heidän syntejänsä on juuri monta, ja heidän vilpistelemissensä ovat sangen väkevät."	s.a.	1

Puheet ym.

Personalia, Kustavi 19.5.1845 "Jälkimuistoksi tälle meidän tänäpäpä maan poween kätketylle H ^{ran} viimeistä duomia odottaman kristisar wainajallemme eläisänsä kunnialliselle ja surialle... Lotsin vaimolle..."	1845	1
"Katsellessamme tätä historiaa, niin löydämme tässä X ^{en} sekä inhimillisen että J ^{lallisen} luonnon ulosmerkattynä." Selvitys Kristuksesta öljymaalauksessa. Esitykset on pidetty Uudessakaupungissa.	1853/1865	1
"Te R. R. q ensimmäisen kerran aivotte itsiänne H ^{ran} ehtoolliselle, te seisotte nyt elävän J ^{lan} edessä ja uudistatte sen liiton q te kasteessa olitte tehneet teidän J ^{lanne} kanssa, mutta jonka te olette rikkoneet ja niinmuodoin tuleet vihamiehixi J ^{lata} kohtaan." Kustavi.	1850	1
"Jag vill stå upp och gå till min Fader." Pori	1852	1
Tal till skriftskolebarn. Uusikaupunki "W. Å. W. hafva idag hört en singa skara af X ^{sti} återlösta hjord inför H ^{ren} ..."	1858	1
Tal till skriftskolebarn. Uusikaupunki "Sedan vi nu genom Guds nåd i korthet och enfald betraktat (här införes ämnet), jag säger..."	1860	1
Werser vid Nystads kyrkoinvigning 6.1.1864	1864	1

Aineet, tutkielmat

Jesuksen ennustus Jerusalemin havityksestä ja H ⁿ tulostansa tuomiolle. Pori. Sidoksen päällä teksti "Saarna 25 s ^{na} jälkeen Kolminaisuuden. Turuun Tuomiokirkosa pitänyt Ant. Grönholm . papistaja.	1852	1
Selitys: "Kuinka Judas koska hän petti H ^r ansa ja mästarinsa koittaaan verrattaa tämän ajan ih ^{sten} kanssa" Pidetty myös saarnana Uudessakaupungissa 1862	1850	1
Ihminen kiusauksessa: "Koska Vap. oli tullut kastetuxi Johannexella, niin hän alkoi suuren lunastuxensa työn..." Pidetty myös saarnana Lopella 1860, Paattisilla 1864 ja Tyrvällä 1875.	[1860?]	1
Muistiinpanoja kirkollisen opetuksen sisällöistä	s.a.	2